

S Z A R V A S

T A R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagytemető utca 519 szám.
Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
Félsz évre 5 forint — kr. — Félévre 2 forint 50 kr.
Negyed évre 1 forint 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.
Egyes számok kaphatók:
Lővenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

A jótékonyság.

A jótékonyság az ember egyik legszebb erénye.

A jótékonyság nem engedi, hogy a vagyontalan, szegény ember, éhezzen és fázzék, hanem felkeresi őt viskójában s étellel, és ruhával ellátja ingyen, könyörületből.

Nem vár a jószívű ember ezen tettéért semmi jutalmat, jótékonyságát nem üli dobra, hanem titokban gyakorolja. Hisz van-e a világon lélek emelőbb tudat, mint az, hogy segítünk valakinek sorsán, s hogy jószágunkkal felszárítottuk az alamizsnára szorult embertársaink könyeit.

A jótékonyásnak, saját magunkra visszaható erkölcsi haszna mellett fontos szerepe van a társadalmi bajok orvoslására is.

Ila az a szükségben lévő ember, a kellő időben megkapja az élet fenntartásához feltétlen szükséges dolgokat, nem vetemedhetik arra, hogy nyomorúságában bűnös szándékkal fe-

lebarálja vagyonához nyuljon, vagy hogy a megélhetés küzdelmeinek olomsulya alatt saját erkölcsösségét, dobja oda áldozatul.

A mely államban a szegények ügye kellőképp felkaroltatik, ott az erkölcsi és társadalmi bajok sohasem léphetnek fel olyan mérvben, mint olyan helyen, hol a szegények segélykiáltásai süket fülekre találnak.

A szegényeken leginkább azzal segítünk, ha munkát adunk nekik. A legtöbb segélyezésre szorult ember, restelli a koldulást, s ahhoz csak a legvégső esetben fordul. Az alamizsnát szégyen is elfogadni olyanoknak, ki testi és lelki egészséggel megáldva, munkára képes. Alamizsnát csak az olyan embereknek adjunk, akik betegségük, öregségük, vagy más egyéb okok miatt munkára képtelenek, s magukkal is jó teheteinek.

De hány száz olyan ember akad, a ki teljes lelki és testi erejében, dolgozóra készen koplal, és fázik, mert munkája nincs, vagy ha van is azután

olyan csekély jövedelmet húz, hogy az nem áll arányban még legnékülözhetlenebb szükségleteivel sem.

Az államnak és társadalomnak kötelessége keresni, hogy mi okozza egyes társadalmi osztályok elszegényedését és nyomorgását és megfelelő törvények hozásával és intézmények létesítéssel oda hatni, hogy minden egyes ember, a ki becsületesen dolgozik és fárad, anyagi jólétnek örvendjen.

Munkát adjunk a szegényeknek! A munka által szerzett pénz nem alamizsna, hanem megérdemelt keresmény.

A keresetképtelen, beteg, vagy elagyott embereket pedig ha szükségben vannak keressük fel és ha éheznek, szomjuhoznak vagy pedig fáznak, keresztényi kötelességünknek tartjuk őket segélyezni.

Most mikor a tél küszöbén állunk, időszerű a jótékonyság módjáról elmélkedni. A téli időszak az, a melyben a szegények legjobb-

T Á R C Z A.

A természet.

Mi szép a természet!
Nézd a napot nyíron,
Miként tűnik elő
Lenn a láthatáron;
Hogyan emelkedik,
S hogy nyugszik le este,
Az egész világot
Bíborra befestve.

Nézd a déliábrát,
Hogy játszik a pusztán;
Véléd: való mit látsz,
Pedig látszat pusztán!
A fellegvárakat
Viskóknak találod,
Szárak a föld a hol
Imént tenger állott.

Mi szép a természet,
A midőn a vihar
Eget földet feldúl,
Rémes játékaival;
Légbe kapja a port,
A fűket tördeli,

S az imént tiszta ég
Felhővel van teli!

A sötét felhők
Futó villama
Mendörgések között
Mennyköreit hányja,
De hogyha a vihar
Magát kitombolta,
Ékes szivárványtál
Diszlik a mennybolta.

Mi szép a természet!
Ila az élet gondja
Nyögző torként
Gyöngy villam nyomja,
Részrevő barátot
Találok fel benne,
Bizodalmat, reményt
Csipeget lelkembe.

Mi szép a természet!
Szeretem, csodálom,
Lelkem nyugodalmát
Benne feltalálom
Oh! te ki teremted,
Mindennek nek atyja,
Sír omig dicsőít
Lelkem indulatja!

Tíz év múlva.

Egy gyermekleány volt az egyedüli életben, kinek látása bennem azokat az érzelmeket költötte fel, a melyek fáznak és még is oly jól esnek. Egyszerű kis leány volt, de bámulatos szépségű. Leomló szőke haja, bíbor piros ajaka, arcának üdesége s a mellett az a szelidség mely ibolyakék szeméből kisugárzott egy látásra elbűvölt.

Rövid idő alatt megismerkedtem vele. Oly jól esett zord téli időben midőn, együtt sakkoztunk a meleg kályha mellett. Papaszemes mamája rendszeren a szoba másik felén olvasgatott.

Egyszer, sakkjátszma közben, papírszeletet vettem ki zsebemből s míg ő a lépések felett gondolkozott ezeket írtam a papírra: Anna! én önt kimondhatlanul szeretem, szánakozzon rajtam!

A papírt átadtam neki.

Arcajának szelidsége egyszerre haraggá változott. Felháborodva szakítá szét a papírt, s míg ezt tévé, kis kezével a sakk összes figuráit szerte szét szorta a földre.

A mamája felrezzent a zajra:

»Mi történt Anna?»

Anna nem volt képes szólni. A kínos helyzetből hamarosan felocsúdva, én fellettem a kérdésre szinte mosollyal.

ban vannak rászoktatva az emberbarátok segélyezésére. A hideg elűzése céljából fűtőre és meleg ruhára van szükség.

Városunkban volt egy ember, aki száz meg száz embertársán segített évenként, a ki ruhával, fűtővel sőt készpénzzel is folyton segélyezte városunk szegényeit. Hetenként a város keresetképtelen szegényei közt pénzt osztatott ki, minden télen több ölfalbocsájtott a szegények rendelkezésére, nyomorban sinylődő özvegyasszonyok házához fűtőanyagot vitelelt stb. stb.

Városunk szegényeinek eme jótékony angyla Toncsányi Károly föld-birtokos volt.

Midőn e nevet említjük, mintha hallanánk a száz meg száz szegény sorsú ember halálját és áldását, kiknek sorsán enyhíteni volt e nemes keblű földes urnak legszebb életcélja.

Nagy űr maradt a szegények szívében Tomcsányi halálával.

Midőn a hideg tél beköszönt és nyomorral küzdő embertársaink, segélykérését fogjuk hallani, vajjon ki fogja e nemes keblű emberbarát helyét elfoglalni, vajjon ki fogja az űrt betölteni, a mi az ő halálával képződött.

Ti jószívű emberek, kiknek a sors kenyeret és hajlékot adott, osszátok meg javaitokat szűkölködő felebarátaitokkal!

Tallian Béla.

Tallian Béla főispánt megyénk üneplés közgyűlésén f. hó 3-án iktatták be főispáni székébe. A főispán az alkalommal hosszabb beszédet tartott, mely után dr. Fábry főjegyző üdvözte őt a megye közönsége nevében. Délben 300 személyre szóló banket volt.

A főispán másnap a Csongrádon tartott beiktatási üneplésre ment. hova őt a megyei tisztikar és a megyebizottság számos tagja kísérte el.

Szentesen az idegen vendégek tisztelére, a főispáni elfogadó-teremben szűkebb körű vacsora volt, s e közben fáklyásmenet áll meg a főispánlakosztály ablakai előtt, hol Polya Ferencz főgymnáziumi tanár tartotta a közönség nevében üdvözlő beszédét. Ezután a dalegylet adott a főispának szerenádöt.

Megyénk új főispánjáról a »Szent és Vidéke« nyomán a következőket írhatjuk. Tallian Béla neve kinevezése előtt sem volt ismeretlen név.

A Szegeden bekövetkezett 1879. évi árvíz-katasztrófa ismerette meg elsőben szélesebb körben Tallian Béla nevét.

Mint Torontálmegye új-szegedi járásának akkor fiatal főszolgabírája, fáradhatatlan munkássággal, kitartó erővel, lankadatlan buzgalommal intézte Uj-Szegeden a vízkárosultak túlnyomóan arra irányuló menekülését, fuvarral, a legnélkülözhetlenebb ruhával való ellátását és e nemes munkásságával nem csak népszerűvé tette magát a szerencsétlen szegediek előtt, de ismertté nevét is felfelé elannyira, hogy a kormány mikor Tisza Lajos gróf kir. biztos mellé a kir. biztos tanácsot szervezte: ki sem térhetett az elől, hogy őt e királyi biztos tanács egyik tagjává ki ne nevezzék.

Mint ilyen, Tallian Béla a legtevékenyebb részt vett Szeged újrateremtésének nagy és hazafias munkájában.

Leheltek e királyi biztosságnak akkor szélesebb látókörű tagjai nálánál — hiszen egészen ifjú ember volt még akkor — de több jóakarattal, nemesebb hévvel bizonyára egy sem igyekezett közrehatni a rekonstrukcióban Szeged javára és ezt irányadó helyen is kellően méltányolták azzal, hogy daczára időközben Torontál-vármegye főjegyzővé történt megválasztásának, meghagyták őt a kir. biztos tanácsosságban is.

Am a megyei főjegyzőségben rövid időt töltött Tallian Béla, mert Torontálmegye törvényhatóságának bizalma csakhamar elszólitotta onnan is, hogy főlebb emelje, a vármegye első tiszviselői állásába az alispánságba, honan a királyi kegy és a kormány bizalma rövid időn Somogyvármegye főispáni méltóságába emelte.

A közpálya, amelyet az új főispán megfutott, mint e rövid vázlatból látható, egyike a legfényesebbeknek és viszonylag nagyon rövid idő alatt megfutottaknak.

Nem fényes név, magas születés, hanem becsületes munka vitték őt előbbre a közpályán a főispáni méltóságig.

Előttünk tisztán áll a feladat, mely kettős főispáni minőségében Tallian Bélára vár; világos a helyzet, melynek hogy ura is leendő az újonnan kinevezett, e tekintetben a kormány teljes bizalommal kellett, hogy legyen személyisége iránt.

Tudjuk, hogy Somogyvármegye, melynek Tallian Béla eddig a főispánja volt, az első-rangú főispánságok egyike, míg Békés és Csongrád különállóan mindenik csak 2-od rendű.

Sem a kormánynak nem lehetett pedig célja, de ilyen játékba a kinevezett sem megy vala be semmiesetre sem, hogy az 1-ső rendű főispánságból Talliant 2-od rendűre degradálja, hanem igenis célja, kellett hogy legyen: bizalmának iránta fokozottabb mértékben adni kifejezést, amikor két 2-od rendű megye élére állítja ugyan, de ezek mindenike olyan exponált, mint a milyen a békésmegyei a munkászavargások, a csongrádmegyei pedig a demagógia lázításai és féktelenkedései folytán.

De mikor őt a királyi kegy és kormány-bizalom e kettős nehéz feladat megoldására ide küldi ez csak azzal a célzattal történhetett részéről: hogy kettős kinevezetelésében előmenetel van, a bizalom fokozottabb kifejezése és azzal az elhatározással hogy őt e kettős főispáni méltóságban meg is tartják mindaddig amíg küldetésének meg nem felelt és a magára vett feladatot meg nem oldotta.

Józan elfoglaltan logikáival senki másként nem ítélteti meg Tallian Béla kettős kinevezetelését, nem foghatja fel másként küldetését célját és a feladatot, melynek megoldását magára vette.

Miképen fog küldetésében eljárni? Hogyan, milyen milyen eszközökkel megoldani a súlyos feladatok sokaságát: erről idő-előtti ma beszélni.

Rendkívüli jártassága, gazdag tapasztalatai a községi és megyei közigazgatásban minden ágában, melynek iskoláját, mondhatni közkatonaaságból emelkedve főlebb, és főlebb, járta végig, széles látóköre, amelyet bizonyára megszerzett a közéletben való sokoldalu tevékenységével, —

»A játszmát befejeztük és én nyertem!»

»Ejnye Anna, hát szabad azért haragudni — folytatá a mama és azzal tovább olvasott.

A játékot nem folytathattuk. Kalapot vettem s néhány mentegető szó után elbúcsúztam.

Anna az ajtóig kísért félénken, bátoratlanul.

»Haragszik rám?» Susogtam neki halkán,

»Nem!» felelé ő szemlesütve, s azzal beszaladt.

Ez órától fogva boldognak éreztem magamat, meg voltam győződve arról, hogy szeret.

A leányi szemérem költ fel benne midőn olvasá soraimat, s ennek hatása alatt szakítá szét a papírt, de mikor már arról volt szó, hogy haraggal váljunk el egymástól vagy sem, nem tudott parancsolni érzelmeim s oly meggyőző hangon biztosított kegyelméről azzal az egy kis szóval, hogy én egy perc alatt a világ legboldogabb emberének képzeltem magam.

Napos vendég lettem ez est óta nálunk, s barátságunk napról napra erősödött.

Egyszer azonban váratlanul annélkül, hogy elbúcsúzhattam volna tőle, távoznom kellett a városból és többé vissza sem tértem. — — —

Azóta tíz év múlt el és tíz hosszú év alatt csak álmaimban láthattam őt.

Vajjon lehet-e az álmokban hinni? Igaz-e az, hogy

Az álmom ablak, melyen álltal
Lelkünk szeme jövőbe néz?

Zaklatolva haladt a vonat a felvidék bércei között. Ismerősként üdvözölt fű, fa, hegy. Az ősrégi koronázó város falai a messzeség ködéből kibontakoztak és én pár perc múlva elvesztett paradicsomba jutottam vissza. Csak egyszer láthassam őt s azután haljak meg! Ez volt kívánságom.

Megláttam. A tíz év alatt asszony lett. A serdülő lányka helyett egy vakító szépségű kacér nőt láttam magam előtt, a kire nem lehetett közönyösen nézni a ki egy szem pillantással szíveket hódított.

És hasztalan kerestem azt a szelid gyermeket a ki szemlesütve biztosított róla hogy nem haragszik rám!

Ráspoly.

mindez kiválóan alkalmassá teszi őt a most elfoglalandó kényes, exponált tisztok derekas betöltésére, mindenesetre nagy segítségére lesz súlyos feladatai megoldásánál, nekük pedig biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az itteni helyzetet gyorsan felismeri.

HIREK.

— Megyénk főispánját lelkes ováczióban részesítette közönségünk első megjelenése alkalmával. A megyének a vasutmentén eső járásai egyik a másikon igyekezett túl tenni. Az első tisztelgők voltak mint azt lapunk multszámában megírtuk a járásunkbeli községek azután következtek a gyomaiak, hol Jancsovics Pál alispán. majd Mezöberény községe, Békés és Tarcsa községekkel egyesülve hol Popovics főszolgabíró, Csaba, hol a csabai járás részéről Sztraka György főszolgabíró és Csaba város részéről Korosy László h. végül Gyula hol Datkony Béla polgármester szónokolt.

— Államsegély. Főgymnásiumunk államsegélye, a melyért évek óta folyamodott, végre úgy látszik konkrét alakot ölt. Ugyanis a jövő évi államköltségvetésbe a szarvasi főgymnásium segélyezésére 5000 frt van előirányozva és pedig építkezési államsegély (tornacsarnok) czimén 3000, mire eddig 3000 frt volt megszámozva, és évi fentartási államsegély 2000 frt.

— Az önk. tűzoltók diszgyakorlata ma délután 3 órakor kezdődik a piactéren s nem 4-kor, mint azt lapunk mult számában írtuk. A tűzoltók d. u. 2 órakor gyűlekeznek a városházán minden esetben, és teljes felszereléssel. Rosz idő vagy sár esetén a gyakorlat jövő évre halasztatik. *A parancsnokság.*

— A szentandrás-orosházi utal összekötő kákai közdülűt kiépítésére Mikecz Lajos mérnök vezetése alatt foganatba vételt.

— Népfelkelésre kötelezettek jelentkezése. Az 1874-ik évben született ifjak, a népfelkelés 1-ső korosztályába tartozván, kötelesek összeírásuk végett a községi előjárásnál jelentkezni.

— Felmentetett Olvasóink bizonyára emlékezni fognak arra, hogy Heffner Károly helybeli levélhordó Julius hó 7-én egy Zsigmondy Jánosné nevére czimzett 138 forinttal terhelt levelet állítólag elvesztett. A póstaigazgatóság nevezett a helybeli járáshírosághoz sikkasztás miatt bevádolta, azonban a bgyulai kir. Törvényszék mivel a vizsgálat során nem merültek fel jogos gyanuok, melyeknek alapján őt büntetőjogi felelőségre lehetett volna vonni, a bíróvádi eljárást beszüntette.

— A kolera mindikább szűnven, a fővárosi tanintézetekben az előadások megkezdődtek. Megyénkben pedig az alispánnak járványbiztosok felfogadása s egy községi orvosnak a vasuti állomásokhoz minden érkező vonathoz való kirendelése iránti rendelete beszüntetett azzal, hogy minden háztulajdonos köteles a házához kolerafertőzött helyről érkező utast bejelenteni.

— Halálozási statisztika. A mult október hóban elhalt városunkban 56 egyén még pedig; Koraszülött 1. agyhüdes 2. Bél-

hurut 18. Végelgyengülés 1. Veleszületett gyengeség 2. Vérhas 1. Sorvadás 1. Alt. vízkór 2. Aszkor 5. Sárgaság 1. Méhrák 1. Görvélykor 1. Tüdőlob 1. Hártyás toroklob 1. Gégefő vizenyő 2. Gumükor 1. Szélhüdes 2. Gerincez agy sorvadás 1. Szervi szívhaj 1. Hashártyalob 1. Hagymáz 1. Aggkor 1. Szentandrásan az elmúlt hóban elhalt 28 egyén. A betegségek számiránya következő: Roncsoló toroklob 8. Orbáncz 1. Bélhurut 7. Torokgyík 1. Mandola lob 1. Toroklob 1. Aszkor 1. Aszkor 1. Veleszületett gyengeség 4. Gumükor 1. Halvaszületett 1. Végelnyengülés 1. Kondoroson elhaltak összesen 14-en még pedig Veleszületett gyengeség 2. Bélhurut 6. Aszkorság 1. Gyermekeaszály 3. Álhártya és toroklob 2. Öcsöd községben az elhaltak száma 20. Csontszüba 1. Bélhuruthan 7. Szélhüdes 2. Gumükor 1. Aggkor 2. Veleszületett gyengeség 1. Kötszövetlob 1. Göresök? 2. halt el.

— Új iparos Rapcsák János Kondoroson gyakorlandó mészkereskedésre iparigazolványt nyert.

— Pótvásár. A november 12. és 23-ára tervezett vásár ügyében tegnap az előjáróság távirati sürgős injézkedést kért a ministeriumtól. A választ ma délig alkalmassint tudni fogjuk.

— Kuruzsló cigányasszony Tóth András öcsödi lakos a november 3-iki szentandrasi piacon felhívta Tóth János községi rendőrt, hogy a heti piacon ácsorgó Kovácsik Viktor szarvasi cigányasszonyt tartoztassa le, mivel az éjjel tőle Öcsödön több tárgyat ellopott. A községi előjáróság azonnal jegyzőkönyvet vett fel a dologról, melynek során az eset a következőképen lett előadva: Folyó hó 2-án estefele Kovácsik Viktor Tóth András házába ment, ki lábujjában szenved, s ajánlkozott a lábujj meggyógyítására, Tóth András reá állt. Kovácsik Viktoria kért tőle 2 frtot, de Tóth csak 1 forintot adott neki. Ezután a cigányasszony valami kenőcsöt csinált, és azzal bekente a beteg lábait, s azután a feleségtől összekért abroszt, kendőket, párnát stb. reá rakta. Később ezen tárgyakat levette s azt mondta, hogy ezeket a láb vízzel ki kell vinni, hogy a nyavalyát is elvigye, s ezzel az említett körülbelül 15--20 forint értékű ruhaneműekkel szépen elillant.

— Roncsoló toroklob. A roncsoló toroklob Csabán egyre szedi áldozatait, bár az orvosok a legmesszebb menőbb intézkedéseket teszik meg elfojtására.

— Állatvér mint életelixir. Csodát nézni mennek tömegesen az érdeklődők Mirtl Károly aradi vendéglős fürdőutczai udvarába, hol egy terebélyes diófa áll, a mely a nyár folyamán teljesen elszáradt. Nevezett vendéglős fogta magát és neki látott annak kivágásához. Egy épp ottan álló öreg ember észre vevén Mirtl szándékát odaszól neki, hogy kár lenne azt a fát bántani, tudom én a módját, hogy miként kell azon segíteni. És rábeszélte a vendéglőst, hogy a fa gyökerei közé vagy két dézsa állatvért eresszen. Dictum, factum. Mirtl megfogta a jótanácsot és ime, a már teljesen kiszáradt fán vagy 2 hét mulva előbb kis rügyek, majd később levelek mutatkoztak s utóbb a fa minden gallya dúslombozottól borítva, zöld színt öltött, akár csak bár mely más, életerős fiatal fa tavasszal!

H U M O R.

Élelmes hirdető. Egy amerikai laphan a következő hirdetés jelent meg: »Szomorodott szívvel tudatom barátaimmal és ismerőseimmel, szeretett nőm, midőn egy figyermeknek életet adott, jobblétre szenderült kénytelen vagyok ez oknál fogva egy jó és egészséges dajkát keresni addig is, a míg nem akad részemre fiatal, szép és vagyonos feleség, legalább is 10 ezer forint hozománnyal, a ki segítségemre lehet majd jövőü üzletem vezetésében, melyet likvidálni szándéksom, mielőtt az általam a II. Avenue, 174. sz. a. építendő új házba költözködném, a melyben gyönyörű lakások kaphatók évi 500 frtéért.» Tehát egy hirdetéssel a neje halálát, gyermeke születését, egy dajka keresését, nősülési szándékát, a menyasszony korát és hozományát, az üzletét illető reklámot, ennek sürgős liquidációját, az új házának építését, abba való költözködését s az ebben kapható lakások árát tudatta a közönséggel.

—
A millimos tréfája.

Ferean báró braziliai millimos fölötté zsuigori volt a kicsiségekben, de annál bőkezűbb a nagy dolgokban, a mi aztán sok pénzébe került. Egyik sajtósága volt, hogy a pinczereknek soha boraválót nem adott. Egy alkalommal egy vendégfogadóban, miután egy rostélyost elfogyasztott kért még egy rostélyost.

— Báró úr — jegyzé meg döhösen a pinczér — nálunk nem szokás kétszer ugyanazt az ételt tálalni.

— Ugy? — jegyzé meg a báró, felkelt és elhagyta a termet.

Tíz percz mulva ismét visszatért és: »Pinczér! kiáltott harsányan a teremben. A főpinczérnek kellett odajönni és a millimos így szólott:

— Épen most megvásároltam ezt a vendégfogadót és mivel azt tapasztaltam, hogy önök a vendégeket nem az ő kívánságait szerint szolgálják ki, ennél fogva önöket a szolgálatból elbocsájtatom. Takarodjanak. Ezután előhivatott egy másik pinczért.

— II ozzon nekem még egy rostélyost.

—
Iskolában.

Tanár: Mondj egy példát arra a mondasra, hogy: »jobb adni mint kapni.»

Tanuló: Hát mikor verekednek.

—
Elhibázott pálya

Igazgató (egyik színészéhez, a ki fényesen megbukott): Hogy is juthatott önnek eszébe, hogy színész legyen!

Színész: »Legyőzhetlen vonzalmat éreztem a deszkák iránt!«

Igazgató: Hát hisz' akkor lehetett volna aszlalossá is.

—
Jogász: Mit tenne maga Juliska, ha most megölelném, megcsókolnám?

Szobaleány: Hát hogy tudhatom én azt előre?

—
Majszter uram a heti vásár után jól benyakalva, méregette andalgó lépésekkel az ország útját szélteben-hosszában; de biz annak szélessége nagyon keskeny volt ő neki. Egyszer csak megáll, s kucsmáját homlokára felbökve, így monologizált,

— Az is huncut, aki a vármegyének többet utadót fizet! Itt van ni, milyen keskenyre szabta ezt az országot!

—
Apa: (legény fiához) Na, Misi, hogy mulattál a bagosi bucsun?

Misi: Nagyon jól, apám uram! Az

egész kocsmának össze kellett esődni, míg ki tudtak — dobni.

— Itthon van a báró ur? — kérdi egy pénztőzsér az előszobában az inastól.

— Nincs. A báró ur elutazott, — feleli az inas — Miféle ügyben tetszik keresni?

— Pénzt hoztam neki.

— Az már más! A báró ur már haza érkezett. Tessék besétálni.

Közigazdaság.

Féregkártása trággyából. A melegágyakba és kerti veteményekhez való trággyában tenyésztő sokféle kicsi és nagy féreg tetemes kárt okoz a növényekben, különösen a lótlejtű (földi rák) melynek néhány példánya képes egy egész melegágy növényeit tönkre tenni. Ezen kártékony rovaroktól ment marad a trággya, ha némelykor oltatlan mészszel meghintjük s arra mindjárt egy új réteg trággyát rakatunk s vízzel megöntözzük. Ha ez meg történt, akkor a trággyát szét kell teríteni használat előtt és erős meszes vízzel meglocsolni jól megforgatni és 24 óráig úgy hagyni. A mész a rovarok pusztításán kívül még a trággya, termékenyítő erejét is fokozza.

A gyümölcsfáknak nagyon árt a kergén képződő molhnak különféle faja, mert ezek nem csak hogy mint élősdű növények a fának nedveiből táplálkoznak, de számtalan kártékony rovarnak is búvóhelyül és fészkeül szolgálnak. Ezért a gyümölcsfáknál arra kell ügyelni, hogy ezen ártalmas élősdiektől megszabadítsuk. E célra némely helyen agyaggal mázolja meg a fák törzseit ez pedig nagy hiba, mert ez által meggátolják a fának kigőzölgése s a levegővel való szabad érintkezése ezen eljárás következtében könnyen megcsúsz, hogy a fa kivész. Sokkal célszerűbb az, ha a fák kergét közönséges sikkaló kefével jól megkefélik többször a nyár folyán, tavasszal pedig a kefézés után durva ronggyal, hamulúggal erősen megdörzsölik így a kéreg mindig tisztán marad és a fát nem kinnözzük el a rovarok és egyéb élősdiek.

Fatapasz, üszök és más egyéb sebekre kövekező módon készíthető: finomra tört faszénport kátránnyal kell összekeverni és az üszkös helyet, miután a rothadt kergét gondosan eltávolítottuk, be kell kenni e keverékkel. E keverék a fát kitűnő szolgálatot tesz, mert úgy a faszén, mint a kátrány rothadást állítja meg. Más keveréket is, például horzsolás-, törés-, vágás-sebeket szintén ezen tapaszszal kell bekenni és száraz földdel meghinteni.

Egészséges ivóvíz nyári hőségben dolgozó mezői munkások számára nagybecsű és sok belegségnek elejét vevő találmány. Dr. Langfeld kísérleteket tett nagy gonddal ezen a téren, s kitűnt, hogy a citrónsav igen hathatós szer ama óriási mennyiségben a vízben nyári időben képződő bakteriumok megsemmisítésére. Azon kívül a citrónsavas víz kitűnő szer a szomjúság enyhítésére, pedig hát jegecses citrónsav igen olesó, mert mintegy 2000 liter limonádhoz csak egy kilogramm citrónsav szükséges. A víz kellemes, savanykás ízű lesz, s ha még

valami kevés cukrot és málna-, ribizke- vagy meggylevet kevernek bele, akkor kitűnő üdítő ital lesz belőle, mely a nyári hőségben dolgozó aratókat sokféle bajtól megóvná. — Egy másik, szintén egészséges italt így lehet készíteni: 100 gramm pörkölt, őrölt kávé, 50 gramm cukor, tiszta 40 fokú alkohol, vagy régi törköly arany cognak, 2 liter víz. A kávé hideg vízzel jól letakarva felteszszük s midőn felforrt, leveszed a tűzről és hideg vizet, önts bele annyi vizet, hogy két liter legyen; s aztán tedd bele a cukrot és a szeszt, ha egy napon állt, akkor szűrd le rummal. Ezen ital nagyon kedvelt Franciaországban. Azt állítják, hogy az erőlt fentartja, a szomjúságot oltja és a túlságos izzadást meggátolja. Ez okból használják katonatisztek, hegymászók s mind azok, akik nyári hőségben fárasztó, hosszas gyakorlatokat tesznek.

Meddő körtefák. Igen gyakran hallani azon panaszt, hogy fiatal, erőteljes körtefák nem hoznak gyümölcsöt, ennek oka pedig nem más, csak az, hogy túlságosan metszik. Ha a gyümölcsfán, melyen erős fahajtás mutatkozik, gyümölcsrügyek kezdenek, akkor azok is, a fa túlságos nyeseése következtében megtorlódott fölösleges nedv miatt, fahajtásokká fejlődnek, ha ellenben az ilyen fát nem nyessük, akkor az erős fánövés megszűnik, mivel a nedvek jobban eloszlának és ennél fogva a gyümölcsrügyek nem fejlődhetnek fahajtásokká át. Ha azonban a korona megritkítása feltétlenül szükségelt volna, akkor azt természetesen nem szabad elhanyagolnunk; ennek azonban nem lesz káros következménye, ha egész ágakat kivágunk, mert ez sokkal kevésbé árt, mint azoknak nyeseése.

Heti piacz.

Szarvas, 1892. november 4-én

Feljegyzéseink a következők:

Buza legjobb 7. közepszerű 6.80.
Árpa, legjobb 4.40. Zab, legjobb 4.30. Kukorica 4.40. Széna 3.—. Szalma 1.—. Készén 1.20. Marhahús —.56 és —.48. Juhhús .32. Sertéshús —.48. Szalonna .50. Disznósír —.56. Napszám árak. Egyköt lovas napszám 2 frt 50. Férfit ellátással 40. Ellátás nélkül 50 kr. Nő ellátással 30 kr. Ellátás nélkül 40 kr. Gyermekek ellátással 20 kr. Ellátás nélkül 30.

Szerkesztői üzenetek.

T. J. Nem közölhető.

K. K. «Devecseri uram» Nem lenne rossz hanem szerfelett el van nyújtva. Kis javítással, lehet hogy később közöljük.

A. G. Ön azon csodálkozik, hogy a «Békési Hírlap» október 22-iki számában az első lapon, a vonal alatt, az áll a «Békésmegyei Közlöny tárczája» e helyett a «Békési Hírlap» tárczája. Ennek megjelölése igen egyszerű. Mind a két lapot a Corvina című beszáll nyomda adja ki és a lap tördelésénél e címek, melyek szétosztani nem szoktak, a szedő által felcseréltettek. Ilyen sajtóhibák megszoktak történni.

G. J. Jövő számban hozzuk.

H. E. Bevált. Hozzuk.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érke: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érke: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este

Csaba érke: 9:20 > 12:50 > 10:50 >

ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel

Mező-Túr érke: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >

ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >

Szolnok érke: 11:15 > 4:04 > 2:06 >

ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >

Budapest érke: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 regge

Budapest-Arad.

602. gy. 0. sz. 6. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 este

Szolnok érke: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel

ind: 4:02 > 11:14 > 1:05 >

Mező-Túr érke: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >

ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >

Csaba érke: 5:52 > 1:48 > 3:33 >

ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >

Arad érke: 6:57 este 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő: Mihálf József

Laptulajdonosok:

Sápszky János és Mihálf József.

Élő virágok és c k

kaphatók

Dóles Vincze

kertésznél Szarvason.

Alma- és krumpli-eladás.

Folyó hó 3-ikától kezdve Id. Kondacs Sámuel ur házában (Piacztér) levő üzlethelyiségben igen szép és jó minőségű

Masánczky-bőr-Prádasy-alma

és más izletes gyümölcs kapható.

Ugyanott krumpli raktáron tartalik kicsinyben és nagyban eladásra.

Szécsy János és társa Gazsó.